

RELOJES DE SOL POLIEDRICOS

CALENDARIO 2023

*¡Con qué mano liberal,
si bien de hierro pesado,
las horas que nos has dado
contando vas puntual!
El camino puntual
del desengaño más fuerte
señalas: y porque acierte
la vida ciega que pasa,
con sol le muestras su casa
por las sombras de la muerte*

*Luis de Góngora y Argote
De su obra Medida del tiempo por
diferentes relojes (fragmento)*

Rombicosidodecaedro,
de Joan Serra.
Primer premio en el IX
concurso internacional
(2006) "Le ombre del
tempo".

SINE LUMINE NIHIL

(NADA SIN LUZ)

ENERO

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
						1 3:26
2 3:54	3 4:22	4 4:49	5 5:16	6 5:43	7 ☉ 6:8	8 6:34
9 6:59	10 7:24	11 7:48	12 8:11	13 8:34	14 8:56	15 ☾ 9:18
16 9:39	17 9:59	18 10:19	19 10:38	20 10:56	21 ☀ 11:13	22 11:30
23 11:46	24 12:1	25 12:15	26 12:29	27 12:41	28 ☾ 12:53	29 13:4
30 13:14	31 13:24					

Jardines El Retiro (Churriana- Málaga)

TEMPORI ET AETERNITATE

(PARA EL TIEMPO Y PARA LA ETERNIDAD)

FEBRERO

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
		1 13 m. 32 s.	2 13 m. 40 s.	3 13 m. 47 s.	4 13 m. 53 s.	5 ☉ 13 m. 58 s.
6 14 m. 3 s.	7 14 m. 7 s.	8 14 m. 9 s.	9 14 m. 12 s.	10 14 m. 13 s.	11 14 m. 13 s.	12 ☾ 14 m. 13 s.
13 14 m. 12 s.	14 14 m. 10 s.	15 14 m. 8 s.	16 14 m. 5 s.	17 14 m. 1 s.	18 13 m. 56 s.	19 13 m. 51 s.
20 ☀ 13 m. 45 s.	21 13 m. 38 s.	22 13 m. 30 s.	23 13 m. 22 s.	24 13 m. 14 s.	25 13 m. 5 s.	26 12 m. 55 s.
27 ☾ 12 m. 45 s.	28 12 m. 34 s.					

Mercer street (Londres)

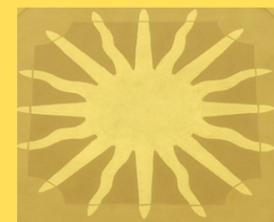
SUA CUIQUE HORA

(CADA UNO TENDRA SU HORA)

MARZO

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
		1 12:23	2 12:11	3 11:58	4 11:46	5 11:32
6 11:19	7 ☉ 11:4	8 10:50	9 10:35	10 10:19	11 10:4	12 9:48
13 9:32	14 9:15	15 ☾ 8:58	16 8:41	17 8:24	18 8:7	19 7:49
20 7:32	21 ☀️ ♈ 7:14	22 6:56	23 6:38	24 6:20	25 6:2	26 ☀️ ¹² 5:44
27 5:26	28 5:8	29 ☾ 4:50	30 4:32	31 4:14		

Mont Sainte Odile (Francia)

FERT OMNIA AETAS

(EL TIEMPO SE LLEVA TODO)

ABRIL

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
					1 3:56	2 3:38
3 3:20	4 3:3	5 2:46	6 ☉ 2:29	7 2:11	8 1:55	9 1:38
10 1:22	11 1:7	12 0:51	13 ☾ 0:35	14 0:20	15 0:6	16 -0:8
17 -0:22	18 -0:36	19 -0:49	20 ☀ -1:2	21 ♉ -1:14	22 -1:26	23 -1:38
24 -1:49	25 -1:59	26 -2:9	27 ☾ -2:19	28 -2:28	29 -2:36	30 -2:44

Inverleith Park (Edimburgo)

BREVIS HOMINUM VITA

(CORTA ES LA VIDA DEL HOMBRE)

MAYO

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
1 -2:52	2 -2:59	3 -3:5	4 -3:11	5 ☉ -3:16	6 -3:21	7 -3:25
8 -3:29	9 -3:32	10 -3:34	11 -3:37	12 ☾ -3:38	13 -3:38	14 -3:39
15 -3:38	16 -3:37	17 -3:36	18 -3:34	19 ☀ -3:31	20 -3:28	21 -3:25
22 ♀ -3:20	23 -3:16	24 -3:10	25 -3:5	26 -2:58	27 ☾ -2:52	28 -2:44
29 -2:37	30 -2:29	31 -2:20				

UT VITA SIC FUGIC HORA

(LAS HORAS PASAN COMO LA VIDA)

JUNIO

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
			1 -2:11	2 -2:2	3 -1:52	4 -1:42 ☉
5 -1:32	6 -1:21	7 -1:10	8 -0:59	9 -0:47	10 -0:35 ☾	11 -0:23
12 -0:11	13 0:2	14 0:14	15 0:27	16 0:40	17 0:53	18 1:6 ☀
19 1:19	20 1:32	21 1:45 ☀ ♋	22 1:58	23 2:11	24 2:24	25 2:37
26 2:49 ☾	27 3:2	28 3:14	29 3:26	30 3:38		

Explanada Sto. Domingo (Palma Mallorca)

HORA FUGIT SICUT UMBRA

(LAS HORAS PASAN COMO LA SOMBRA)

JULIO

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
					1 3:50	2 4:2
3 ☉ 4:13	4 4:24	5 4:34	6 4:44	7 4:55	8 5:4	9 5:13
10 ☾ 5:22	11 5:30	12 5:38	13 5:46	14 5:52	15 5:59	16 6:5
17 ● 6:10	18 6:15	19 6:19	20 6:23	21 6:26	22 6:29	23 ♍ 6:31
24 6:32	25 6:33	26 ☾ 6:34	27 6:33	28 6:32	29 6:31	30 6:29
31 6:26						

Blaesheim (Francia)

FUGAX ES AETAS

(LA VIDA ES UN VUELO)

AGOSTO

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
1 6:23 ☉	2 6:19	3 6:14	4 6:9	5 6:3	6 5:57	7 5:50
8 5:43 ☾	9 5:34	10 5:25	11 5:16	12 5:7	13 4:56	14 4:45
15 4:34	16 4:22 ●	17 4:9	18 3:56	19 3:43	20 3:28	21 3:14
22 2:59	23 2:43	24 2:28 ☾ ♍	25 2:11	26 1:55	27 1:38	28 1:20
29 1:2	30 0:44	31 0:26 ☉				

National Museum of Scotland (Edimburgo)

LUCEM DEMOSTRAT UMBRA

(LA SOMBRA MUESTRA LA LUZ)

SEPTIEMBRE

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
				1 0:7	2 -0:12	3 -0:32
4 -0:51	5 -1:11	6 -1:31	7 -1:52	8 -2:12	9 -2:32	10 -2:53
11 -3:14	12 -3:35	13 -3:57	14 -4:18	15 -4:40	16 -5:1	17 -5:22
18 -5:44	19 -6:5	20 -6:26	21 -6:48	22 -7:9	23 -7:30	24 -7:51
25 -8:12	26 -8:33	27 -8:53	28 -9:14	29 -9:34	30 -9:54	

Museum im Zeughaus (Innsbruck)

MOTUM SOLIS ADAEQUAT

(COPIO EL MOVIMIENTO DEL SOL)

OCTUBRE

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
						1 -10:14
2 -10:33	3 -10:52	4 -11:11	5 -11:29	6 ☾ -11:47	7 -12:5	8 -12:22
9 -12:39	10 -12:56	11 -13:11	12 -13:27	13 -13:42	14 ☀ -13:56	15 -14:10
16 -14:24	17 -14:37	18 -14:49	19 -15:1	20 -15:11	21 -15:22	22 ☾ -15:31
23 -15:40	24 ♍ -15:49	25 -15:56	26 -16:2	27 -16:9	28 ☀ -16:14	29 ☾ -16:19
30 -16:22	31 -16:25					

Lauriston Castle (Edimburgo)

SOL LUCET OMNIBUS

(EL SOL BRILLA PARA TODOS)

NOVIEMBRE

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
		1 -16:28	2 -16:29	3 -16:29	4 -16:29	5 -16:28
6 -16:26	7 -16:23	8 -16:20	9 -16:15	10 -16:10	11 -16:4	12 -15:56
13	14 -15:40	15 -15:30	16 -15:19	17 -15:8	18 -14:56	19 -14:43
20	21 -14:14	22 -13:59	23	24 -13:25	25 -13:7	26 -12:49
27	28 -12:10	29 -11:49	30 -11:27			

Aberdour Castle (Aberdour-Escocia)

VITA FUGIT SICUT UMBRA

(LA VIDA HUYE COMO UNA SOMBRA)

DICIEMBRE

LU	MA	MI	JU	VI	SA	DO
				1 -11:5	2 -10:43	3 -10:19
4 -9:55	5 ☾ -9:31	6 -9:5	7 -8:40	8 -8:14	9 -7:47	10 -7:20
11 -6:53	12 ● -6:26	13 -5:58	14 -5:29	15 -5:1	16 -4:32	17 -4:2
18 -3:33	19 ☽ -3:4	20 -2:34	21 -2:4	22 ❄️ ♍️ -1:35	23 -1:5	24 -0:35
25 -0:5	26 0:24	27 ○ 0:54	28 1:23	29 1:52	30 2:22	31 2:50

Villa Giulia (Palermo-Italia)

Foto: Manuel Hernández ©

SIMBOLOS

FASES LUNARES

- ☾ Cuarto creciente
- ◯ Luna llena
- ☾ Cuarto menguante
- Luna nueva
- ☉ Superluna

ECLIPSES

- ◐ Eclipse de luna
- ☀ Eclipse de sol

ESTACIONES

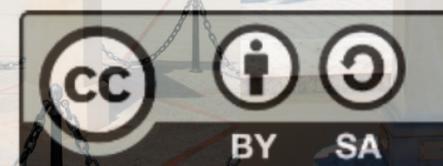
- 🌸 Primavera
- ☀ Verano
- 🍂 Otoño
- ❄ Invierno

SIGNOS ZODIACALES

- ♈ Aries
- ♉ Tauro
- ♊ Géminis
- ♋ Cáncer
- ♌ Leo
- ♍ Virgo
- ♎ Libra
- ♏ Escorpio
- ♐ Sagitario
- ♑ Capricornio
- ♒ Acuario
- ♓ Piscis

AJUSTES HORARIOS

- 🕒 Adelanto horario
- 🕒 Retraso horario

Esta obra está sujeta a la licencia CC BY-SA 4.0 Internacional de Creative Commons que determina lo siguiente:

- BY (Reconocimiento): Debe reconocer adecuadamente la autoría, proporcionar un enlace a la licencia e indicar si se han realizado cambios. Puede hacerlo de cualquier manera razonable, pero no de una manera que sugiera que tiene el apoyo del licenciador o lo recibe por el uso que hace.
- SA (CompartirIgual): Si remezcla, transforma o crea a partir del material, deberá difundir sus contribuciones bajo la misma licencia que el original.

Para ver una copia de esta licencia, visite:

https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.es_ES

Vicente J. Fernández Gallego - Esteban Martínez Almirón 2022 FECIT

Reloj Andalusi

www.relojandalusi.org